REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Gospod

Slavko PREGL, *predsednik sveta JAK*

Pod bresti 41

1000 Ljubljana

Številka: 613-4/2020/8
Datum: 7. 2. 2020

Zadeva: **PISNO POJASNILO GLEDE JAK**

Zveza: Sklep zabeležke informativnega sestanka z dne 6. 2. 2020, vezan na vsebino dopisa članice sveta JAK mag. Gabriele Ouattare Babnik z dne 20. 1. 2020

Na podlagi sprejetega sklepa zabeležke informativnega sestanka pri ministru mag. Zoranu Pozniču dne 6. 2. 2020, na katerem so poleg ministra prisostvovali še g. Slavko Pregl, mag. Bojan Kurež, mag. Marjeta Pečarič in mag. Peter Bohinec, je ministrstvo pripravilo sledeča pisna pojasnila:

I. Strateški načrt Javne agencije za knjigo

Glede strategije predsedniku sveta pojasnjujemo, da je zadnji veljavni strateški načrt Javne agencije za knjigo RS (JAK) potekel 31. 12. 2019. Ministrstvo je sicer nov predlog strategije JAK za obdobje 2020-2024 prejelo dne 23. 12. 2019, vendar je pri tem potrebno upoštevati, da je sprejemanje strateškega načrta proces, ki združuje več deležnikov *(JAK, ministrstvo, svet agencije...)* zato bi bilo zmotno pričakovati, da oddaja strategije v mnenje že pomeni njeno potrditev. Mnenje na strategijo je ministrstvo podalo v zakonskem roku, in sicer 4. 2. 2020 *(rok za mnenje se je iztekel na dan informativnega sestanka, tj. 6. 2. 2020)*. Po prejetih informacijah je svet JAK o predlogu strategije sicer razpravljal, 8. 1. 2020, vendar še brez pripomb MK.

Skladno z 22. členom ZUJIK mora imeti JAK strateški načrt za obdobje petih let, pri čemer lahko načrt vsebuje tudi dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje. Strateški načrt obsega programske usmeritve, organizacijske usmeritve, opredelitev investicij in investicijskega vzdrževanja ter kadrovski

načrt. Javna agencija mora k strateškemu načrtu pridobiti predhodno mnenje ustanovitelja. Strateški načrt sprejme direktor javne agencije s soglasjem sveta javne agencije. **Če direktor ne sprejme strateškega načrta do izteka veljavnosti prejšnjega, je to razlog za njegovo razrešitev.** Če ustanovitelj k strateškemu načrtu ne poda predhodnega mnenja v 45 dneh od njegovega prejema, se šteje, da je mnenje pozitivno. Če je ustanovitelj država, poda predhodno mnenje k strateškemu načrtu ministrstvo, pristojno za kulturo.

II. Vprašanje delovnih štipendij

Naslednja dilema, ki jo je v pismu izpostavila mag. Gabriela Ouattare Babnik so **delovne štipendije**. Ministrstvo se strinja z avtorico pisma, da mora JAK, glede na načela, ki jih določa Zakon o Javni agenciji za knjigo RS, zagotavljati pogoje za vrhunsko ustvarjalnost na področju leposlovja, kar lahko uresničuje prek različnih ukrepov. Po mnenju ministrstva, je svet javne agencije tisti organ agencije, ki v prvem koraku poleg sprejema programa dela javne agencije *(četrta alineja 14. člena Sklepa o ustanovitvi Javne agencije za knjigo Republike Slovenije)* daje direktorju usmeritve in navodila za delo, in bi lahko zahteval, da se podeljevanje delovnih štipendij za vrhunske ustvarjalce vključi v letni program dela[1]. Nadalje še pojasnjujemo, da prvi odstavek 4. člena Zakona o Javni agenciji za knjigo Republike Slovenije med drugim določa, da je ena izmed nalog agencije, da s podeljevanjem delovnih štipendij in drugimi ukrepi zagotavlja stimulativne pogoje za vrhunske ustvarjalce, ki delujejo na področjih leposlovja in humanistike, ter izvaja knjižnično nadomestilo. Po Zakonu o knjižničarstvu se knjižnično nadomestilo izvaja v dveh oblikah, in sicer kot denarni prispevki živečim avtorjem knjižničnega gradiva za izposojo njihovih del in delovne štipendije za ustvarjalnost. Glede na navedeno gre za **dve različni zakonski nalogi, ki jih mora agencija opravljati in zato ne gre za podvajanje**, ko agencija podeljuje obe vrsti delovnih štipendij.

III. Problematika oddaje prostorov v najem

Na podlagi sklepa Vlade RS št. 47803-119/2017/3 z dne 12. 12. 2017 je bil JAK določen za upravljavca parc. št. 3107/1, k. o. 1737 Tabor (ID znak parcela 1737 3107/1) in na njej stoječe stavbe ID znak 1737-320 z enim delom z naslovom Metelkova ulica 2b, 1000 Ljubljana, katerega del (55,42 m2) je bil tudi predmet javnega zbiranja ponudb za oddajo v najem. Iz obrazložitve vladnega gradiva k predmetnemu vladnemu sklepu izhaja, da naj bi se z določitvijo JAK za upravljavca predmetne

[1] Konkretneje iz dokumenta »Programa dela in finančni načrt Javne agencije za knjigo RS za leto 2020« (svet JAK ga je sprejel 8. 1. 2020) izhaja, da tudi v letu 2020 JAK ne predvideva podelitve delovnih štipendij za vrhunske ustvarjalce. Program dela za leto 2020 je sicer v pregledu na ministrstvu, bomo predlagali, da se podeljevanje predmetnih delovnih štipendij vključi v program za leto 2020.

parcele vsaj delno rešila prostorska problematika JAK, zato se na zadevno problematiko vežejo naslednja izhodišča:

a) JAK kot upravljavec navedene parcele je na podlagi Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (ZSPDSLS-1) pravno formalno upravičen, da del parcele, ki je ne potrebuje, odda v najem po postopku, ki ga določajo predpisi s področja ravnanja s stvarnim premoženjem države. Vendar pa je najmanj nekoliko nenavadno, da je JAK najprej prosil, da se ga določi za upravljavca navedene parcele, saj da se bo s tem vsaj delno rešila njegova prostorska problematika, nato pa del te parcele oddaja v najem. V skladu z ZSPDSLS-1 se namreč v najem oddaja stvarno premoženje, če ga upravljavec ne potrebuje za opravljanje svojih nalog.

b) Iz besedila javnega zbiranja ponudb izhaja, da znaša izhodiščna najemnina 600,00 EUR mesečno (v skladu z besedilom javnega zbiranja ponudb bodo ponudbe, ki bodo nižje od izhodiščne cene, izločene), pavšalni stroški pa 150 EUR mesečno. To znaša 9.000,00 EUR letno in 45.000,00 EUR za obdobje petih let, za kolikor naj bi se sklenila najemna pogodba. Pogodbena vrednost pravnega posla naj bi torej znašala najmanj 45.000,00 EUR, kar pomeni, da mora JAK (oz. bi moral, če je pogodba že sklenjena) v skladu z drugim odstavkom 29. člena ZSPDSLS-1 pred sklenitvijo pravnega posla pridobiti predhodno pisno soglasje, ki ga v imenu ustanovitelja daje ministrstvo. Drugi odstavek 29. člena ZSPDSLS-1 namreč določa, da so javni zavod, javni gospodarski zavod, javna agencija, javni sklad, ki so upravljavci nepremičnega premoženja države, pred sklenitvijo pravnega posla iz prvega odstavka 29. člena, katerega pogodbena vrednost presega 10.000 eurov, dolžni pridobiti predhodno pisno soglasje, ki ga v imenu ustanovitelja dajejo ministrstva ali vladne službe, na katerih delovnem področju delujejo navedeni upravljavci. Pristojni organ o izdaji soglasja, ki je obvezna priloga pravnega posla, odloči v 30 dneh po prejemu osnutka pravnega posla. Pravni posli, ki so sklenjeni brez predhodnega pisnega soglasja pristojnega organa, so nični.

c) ZJF v 80. členu določa, da je kupnina od prodaje premoženja in najemnina od oddaje stvarnega premoženja Republike Slovenije v najem prihodek proračuna države, ki je lastnik premoženja, če ni s posebnim zakonom določeno drugače. Ker je predmetna nepremičnina last Republike Slovenije, bi se morala najemnina od oddaje predmetnih prostorov stekati v državni proračun. Kot je razvidno iz programa dela in finančnega načrta JAK za leto 2020 je med lastne prihodke JAK uvrščena tudi najemnina od oddaje stvarnega premoženja.

č) Pod točko 4. javnega zbiranja ponudb je zapisano: »Predvideno je vlaganje najemnika v opremo v vrednosti do 10.000 EUR.«, pod točko 6. pa: »V primeru dogovora je najemnik upravičen do povrnitve vlaganj v poslovne prostore, ki so predmet tega razpisa.«. Kaj konkretno je tukaj mišljeno in

kaj je bilo potem dogovorjeno, iz zapisanega ni mogoče ugotoviti. Z vlaganji najemnika v nepremičnino, ki je last RS, pa je tako:

- če upravljavec dovoli in se najemnik vlaganjem odpove, je dopustno;
- če se najemnik vlaganjem ne odpove, je nedopustno, saj se s tem obide pravila javnega naročanja (tudi če je vrednost vlaganja samo 10.000,00 EUR in gre potem za evidenčno naročilo – še vedno je treba v skladu z ZJN-3 upoštevati načelo gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti ter načelo transparentnosti v skladu z drugim odstavkom 21. člena ZJN-3), hkrati pa gre pri tem za prikrito zadolževanje (države), ki pa tudi ni dopustno.

d) Glede potencialnega konflikta interesa zaradi oddaje prostorov v najem članu sveta JAK je za mnenje uradno zaprosil KPK.

IV. Stanje in aktivnosti na pripravi projekta »Slovenije - osrednja gostja mednarodnega knjižnega sejma v Frankfurtu 2022« v okviru kohezijskih sredstev

Glede izvajanja projekta *»Slovenija, osrednja gostja mednarodnega knjižnega sejma v Frankfurtu – model trajnega uveljavljanja slovenske literarne ustvarjalnosti v tujini«* ministrstvo pojasnjuje, da vsi postopki za dokončno potrditev neposredne operacije, ***vezano na uspešen pričetek črpanja kohezijskih sredstev, tečejo bistveno počasneje*** kot bi si želeli vsi akterji; tako organ upravljanja (SVRK), agencija (JAK) in seveda predvsem ministrstvo (MK). Prav zaradi tega, se je ministrstvo strinjalo z dogovorom med organom upravljanja in agencijo, da se ***zaradi hitrejše komunikacije in predvsem bolj učinkovitega usklajevanja vsebinske ustreznosti gradiva ter konkretizacije celotnega načrtovanja izvajanja operacije,*** tako v vsebinskem kot finančnem smislu, o dokončnih rešitvah za pripravo ustrezne dokumentacije dogovarjata in usklajujeta **agencija in SVRK neposredno**. Ministrstvo je pri agenciji večkrat preverjalo napredek pri pripravi dokumentacije. Strani agencije je bilo podano zagotovilo, da **usklajevanje dokumentacije z organom upravljanja ustrezno poteka** in da dodatne pomoči s strani ministrstva ne potrebujejo.

Po skoraj polletnem obdobju "neposrednega usklajevanja dokumentacije" med SVRK in agencijo ter vse pogostejšimi navedbami in očitki javnosti o odgovornosti ministrstva za zamudo pri pripravi dokumentacije, pri čemer so se opirali na informacije direktorice, da ministrstvo zavlačuje postopke in posveča premalo pozornosti in resnosti pri uskladitvi dokumentacije, je ***ministrstvo izrazilo resno zaskrbljenost nad učinkovitostjo parcialnega usklajevanja.*** Ministrstvo je po poizvedovanju pri organu upravljanja neformalno izvedelo, da je bila edina intervencija agencije, vezana na vsebinske dopolnitve, šele po štirih mesecih (konkretneje 19. 7. 2019). Pri velja omeniti, da ministrstvo, kljub

drugačnemu dogovoru, o tej intervenciji ni bilo niti obveščeno niti ni v vednost prejelo vsebinske dopolnitve dokumentacije. Zato smo takoj v avgustu 2019 (20. 8. 2019) sklicali nujni sestanek z agencijo, da se razjasnijo dotedanje njene parcialne aktivnosti z organom upravljanja ter sprejeli odločitev, da usklajevanje dokumentacije s SVRK nadaljujemo skupaj in zahtevali sklic sestanka z organom upravljanja.

V začetku oktobra (4. 10. 2019) smo na skupnem sestanku z organom upravljanja in agencijo pregledali dokumentacijo in prejeli v dopolnitev predloge za popravke dokumentacije, ki se je v večji meri navezovala na določena tehnična vprašanja metodologije pri izračunu stroškov na enoto - vendar pa so za dokončno potrditev projekta in nadaljnje uspešno črpanje sredstev ključnega pomena. Od srede oktobra 2019 dalje, ko se je v postopek priprave dokumentacije ponovno vključilo ministrstvo, aktivnosti in uskladitve dokumentacije tečejo na tedenski ravni. Do konca januarja 2020 je bil v celoti z ministrstvom dopolnjen in usklajen vsebinski del dokumentacije, trenutno ostaja zgolj še nerazrešena dilema, ki jo je med ključnimi pripombami izpostavila služba za kohezijsko politiko na ministrstvu glede vprašanja v zvezi z JR "pavšalni zneski", kjer agencija kot prijavitelj predlaga *"uporabo pavšalnih zneskov iz Navodil OU (poglavje 2.8.3), in se predvideva izplačila pavšalnih zneskov med 5.000 in 30.000 EUR, odvisno od aktivnosti, ki jih bo prijavitelj prijavil"*[2] *(skupni pavšalni znesek ne sme preseči 100.000,00 EUR javnega denarja, agencija pa je načrtovala v tej stroškovni postavki skupen znesek v višini 521.777,87 EUR),* kar ni skladno z določbo navodil in jih na usklajevalnem sestanku 3. 2. 2020 ni ustrezno utemeljila, zato smo se dogovorili, da agencija najkasneje do 10. 2. 2020 spremeni metodologijo in pripravi nov izračun ter ga posreduje ministrstvu.

Glede možnosti sodelovanja zainteresiranih javnosti pri vsebinskem delu programa, ki je sicer v večjem delu že začrtana v pripravljeni dokumentaciji, ***ministrstvo odgovarja, da ni bilo nikakršnih ne vsebinskih, organizacijskih in tudi ne finančnih omejitev, da v dotedanjem postopku ne bi bil oblikovan programski svet, saj agencija že od leta 2015 iz integralnega proračuna prejema sredstva*** (do sedaj skupno 1.3 mio EUR) za organizacijsko pripravo na Frankfurt 2022.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO
01
Ljubljana

Mag. Zoran Poznič
MINISTER

[2] V primeru pavšalnih zneskov so vsi upravičeni stroški ali del upravičenih stroškov operacije povrnjeni na podlagi vnaprej določenega pavšalnega zneska (utemeljena določitev zneska), v skladu z vnaprej določenimi določbami dogovora o dejavnostih in/ali rezultatih, ki je določen v pogodbi o sofinanciranju. Nepovratna sredstva so plačana, če so izpolnjene vse vnaprej določene določbe dogovora o dejavnostih in/ali rezultatih. Možnost uporabe pavšalnih zneskov je uporaba načela sorazmernosti za administrativno razbremenitev pri majhnih operacijah in dostop NVO k strukturnim skladom.